

PADOMES IETEIKUMS**(2019. gada 9. jūlijs)****par Polijas 2019. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Polijas 2019. gada konverģences programmu**

(2019/C 301/21)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu⁽¹⁾ un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Komisija 2018. gada 21. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2019. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Tajā pienācīgi ņēma vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija pasludināja 2017. gada 17. novembrī. Gada izaugsmes pētījumā iekļautās prioritātes Eiropadome apstiprināja 2019. gada 21. martā. Komisija 2018. gada 21. novembrī uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1176/2011⁽²⁾ pamata pieņēma arī brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Polija nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats.

⁽¹⁾ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.).

- (2) 2019. gada ziņojums par Poliju tika publicēts 2019. gada 27. februārī. Tajā tika izvērtēts, kā Polija īstenojusi tai adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma 2018. gada 13. jūlijā ⁽³⁾, turpmākie pasākumi, kas veikti pēc tai adresētajiem ieteikumiem, kuri pieņemti iepriekšējos gados, un Polijas virzība uz stratēģijas “Eiropa 2020” valsts mērķu sasniegšanu.
- (3) Polija savu 2019. gada valsts reformu programmu iesniedza 2019. gada 26. aprīlī un 2019. gada konverģences programmu – 2019. gada 29. aprīlī. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās izvērtētas vienlaikus.
- (4) Attiecīgie valstij adresētie ieteikumi ir ņemti vērā, plānojot Eiropas strukturālos un investīciju fondus (“ESI fondi”) 2014.–2020. gada periodam. Kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 ⁽⁴⁾ 23. pantā, Komisija var pieprasīt dalībvalstij pārskatīt tās partnerības nolīgumu un attiecīgās programmas un ierosināt grozījumus, ja tas ir vajadzīgs, lai palīdzētu īstenot attiecīgos Padomes ieteikumus. Sīkāku informāciju par minētā noteikuma izmantošanu Komisija ir sniegusi norādēs par to, kā piemērojami pasākumi, kuri ESI fondu efektivitāti saista ar pareizu ekonomikas pārvaldību.
- (5) Polija šobrīd ir Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvajā daļā. Valdība savā 2019. gada konverģences programmā plāno nelielu nominālās bilances pasliktināšanos no deficīta 0,4 % apmērā no iekšzemes kopprodukta IKP 2018. gadā līdz 0,6 % no IKP 2022. gadā, un deficītu 1,7 % apmērā no IKP 2019. gadā un pārpalikumu 0,2 % apmērā no IKP 2020. gadā. Pārreķinātā strukturālā bilance ar deficītu 1,1 % apmērā no IKP 2022. gadā būs tuvu vidēja termiņa budžeta mērķim, kas ir noteikts kā strukturālais deficīts 1,0 % apmērā no IKP. Saskaņā ar 2019. gada konverģences programmu sagaidāms, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP samazināsies no 48,9 % no IKP 2018. gadā līdz 40,6 % no IKP 2022. gadā. Minēto budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomikas scenārijs ir ticams. Tajā pašā laikā to pasākumu darbības nianse, kas ir vajadzīgi, lai no 2020. gada sekmētu plānoto deficīta mērķu sasniegšanu, nav pietiekami precizētas.
- (6) 2019. gada konverģences programmā norādīts, ka Polija ir īstenojusi ar sausumu saistītos kompensēšanas pasākumus un ka to ietekme uz budžetu 2018. gadā bija ievērojama. Konverģences programmā sniegti pietiekami pierādījumi par šo papildu budžeta izmaksu apmēru un veidu. Ar sausumu saistīto izdevumu īpašo režīmu varētu ņemt vērā, piemērojot “ārkārtēju apstākļu klauzulu”. Saskaņā ar Komisijas datiem attiecināmie papildu izdevumi 2018. gadā sasniedza 0,07 % no IKP. Regulas (EK) Nr. 1466/97 9. panta 1. punktā un 10. panta 3. punktā paredzētie noteikumi ļauj segt šos papildu izdevumus, jo šāds ārkārtējs sausums ir uzskatāms par neierastiem apstākļiem, to ietekme uz Polijas publiskajām finansēm ir ievērojama, un stabilitāte netiktu apdraudēta, ja tiktu pieļauta pagaidu novirze no korekcijas gaitas vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanai. Tādējādi nepieciešamās korekcijas 2018. gada vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanai tika samazinātas, lai ņemtu vērā šīs papildu izmaksas.
- (7) Padome 2018. gada 13. jūlijā ieteica Polijai nodrošināt, ka valdības neto primāro izdevumu nominālā pieauguma temps ⁽⁵⁾ nepārsniedz 4,2 % pieaugumu 2019. gadā, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 0,6 % apmērā no IKP. Pamatojoties uz Komisijas 2019. gada pavasara prognozi, pastāv risks, ka 2019. gadā būs ievērojama novirze no minētās ieteiktās korekcijas.

⁽³⁾ OV C 320, 10.9.2018., 88. lpp.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

⁽⁵⁾ Valdības neto primāros izdevumus veido kopējie valdības izdevumi, izņemot procentu izdevumus, izdevumus saistībā ar Savienības programmām, kas ir pilnībā izlīdzināti ar ienākumiem no Savienības fondiem, un nediskrecionāras izmaiņas saistībā ar bezdarbnieku pabalstu izdevumiem. Valsts finansētā bruto pamatkapitāla veidošanas līmenis ir izlīdzināts četru gadu laikposmā. Ir ņemti vērā tiesību aktos paredzētie diskrecionārie ieņēmumu pasākumi vai ieņēmumu palielinājumi. Vienreizēji pasākumi gan ieņēmumu, gan izdevumu jomā ir atskaitīti.

- (8) Ņemot vērā Polijas prognozēto izlaides starpību, proti, 2,0 % no IKP, valdības neto primāro izdevumu nominālā pieauguma tempam 2020. gadā nebūtu jāpārsniedz 4,4 %, kas atbilst strukturālajai korekcijai 0,6 % apmērā no IKP, kura izriet no kopīgi pieņemtās korekcijas matricas prasībām saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes pakta. Pamatoties uz Komisijas 2019. gada pavasara prognozi nemainīgas politikas apstākļos, pastāv risks būtiski novirzīties no minētās prasības 2020. gadā. Kopumā Padome uzskata, ka, sākot ar 2019. gadu, būtu jāveic nepieciešamie pasākumi, lai ievērotu Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus.
- (9) Polija panāca ievērojamu progresu nodokļu saistību izpildes uzlabošanā. Tajā pašā laikā valstī bija spēcīga ekonomikas izaugsme, darba tirgus bija aktīvs, un pakāpeniski palielinājās to darba līgumu īpatsvars, uz kuriem attiecas sociālās apdrošināšanas iemaksas. Visi šie faktori veicināja publisko ieņēmumu pieaugumu. Daļa no palielinātajiem ieņēmumiem ir cikliska rakstura un var tikt zaudēta, kad makroekonomikas vide pasliktināsies. Tajā pašā laikā pēdējos gados publiskā sektora izdevumu īpatsvars IKP palielinājās. Vairākas jaunas izdevumu kategorijas ir pastāvīgas, un tuvākajā nākotnē tās mainīt, iespējams, nebūs viegli. Turklāt Polijas publiskās finanses turpmāk saskarsies ar spiedienu tērēt vairāk, jo īpaši sabiedrības novecošanas dēļ. Šie faktori pastiprina vajadzību pēc jauniem instrumentiem izdevumu pārvaldības stiprināšanai, tostarp pēc regulāra novērtējuma par izdevumu efektivitāti un lietderību. Lai gan 2018. gadā Polija turpināja strādāt pie tā, lai uzlabotu budžeta sistēmu, vispārējā reforma ir sarežģīta un tiks veikta pa posmiem vairāku gadu garumā. Kopumā fiskālā sistēma ir spēcīga un neatkarīgas iestādes veic dažas no funkcijām, kuras parasti pilda fiskālās padomes, un Polija joprojām ir vienīgā dalībvalsts, kurā nav neatkarīgas fiskālās padomes. Lai gan Polija nav panākusi progresu attiecībā uz to, lai ierobežotu samazinātu pievienotās vērtības nodokļa likmju plašo izmantošanu, valdība uzsāka reformu, kas varētu likmes padarīt mazāk sarežģītas un mazāk pakļautas kļūdu riskam.
- (10) Līdz 2017. gadam vidējais pensionēšanās vecums palielinājās, un tas noticis iepriekš īstenoto reformu rezultātā, piemēram, agrīnas pensionēšanas iespējas atcelšanas un likumā noteiktā pensionēšanās vecuma pakāpeniskas palielināšanas rezultātā. Vidējais pensionēšanās vecums 2018. gadā samazinājās gan vīriešiem, gan sievietēm, kas atspoguļo likumā noteiktā pensionēšanās vecuma samazinājumu 2017. gada beigās. Faktiskā pensionēšanās vecuma pastāvīgs pieaugums ir būtisks, lai nodrošinātu līdzdalību darba tirgū un līdz ar to ekonomikas izaugsmi, ņemot vērā darbaspējīgā vecuma iedzīvotāju skaita samazināšanos. Ir svarīgi arī nodrošināt nākotnes pensiju adekvātumu, novērst nabadzību vecumdienās un līdz ar to arī uzlabot pensiju sistēmas fiskālo stabilitāti. Likumā noteiktā pensionēšanās vecuma samazināšana līdz 60 gadiem sievietēm un 65 gadiem vīriešiem 2017. gada rudenī ievērojami negatīvi ietekmēs pensijas ienākumu līmeni nākotnē un radīs ievērojamas atšķirības starp vīriešiem un sievietēm šajā jomā. Pašreizējās preferenciālās pensiju shēmas ietver fiskālās izmaksas un samazina darbinieku mobilitāti starp nozarēm. Īpaši sociālās apdrošināšanas sistēma lauksaimniekiem, kuras subsidēšanas izmaksas ir aptuveni 0,8 % no IKP, kavē darbaspēka mobilitāti un veicina slēptu bezdarbu lauksaimniecības nozarē.
- (11) Labvēlīgā makroekonomikas vide pēdējo gadu laikā ir veicinājusi Polijas darba tirgus sekmīgu darbību. Nodarbinātības līmenis turpināja pieaugt, bet bezdarba līmenis pēc vairāku gadu krituma stabilizējās vēsturiski zemā līmenī, kas 2018. gadā bija mazāk par 4 %. Tomēr dažu grupu, jo īpaši mazkvalificētu personu, personu ar invaliditāti un viņu aprūpētāju un vecāka gadagājuma cilvēku, līdzdalība darba tirgū salīdzinājumā ar citām dalībvalstīm joprojām ir zema. Polijas sociālo pabalstu sistēma nesniedz pietiekamus stimulus sākt strādāt. Bērnu pabalsts ir mazinājis nabadzību un nevienlīdzību, taču tā apmēra un struktūras dēļ tam ir bijusi negatīva ietekme uz vecāku, galvenokārt sieviešu, līdzdalību darba tirgū. Oficiālajā bērnu aprūpē uzņemto tādu bērnu īpatsvars, kas ir jaunāki par trim gadiem, joprojām ir viens no zemākajiem Savienībā. Turklāt ilgtermiņa aprūpi galvenokārt nodrošina ģimenes locekļi, nesāņemot nekādu iestāžu atbalstu, un tas liedz aprūpētajiem strādāt. Samazinātais likumā noteiktais pensionēšanās vecums ir mudinājis daļu no gados vecākiem darba ņēmējiem pamest darba tirgu. Migrācija no valstīm, kas nav Savienības dalībvalstis, ir palīdzējusi apmierināt darbaspēka pieprasījuma pieaugumu, bet ir pazīmes, kas liecina, ka, iespējams, būs grūti nodrošināt migrantu-darba ņēmēju pieplūdumu turpmāk.
- (12) Laikposmā no 2015. līdz 2017. gadam Polija veica pasākumus, lai novērstu darba tirgus segmentāciju, proti, ierobežoja iespēju ļaunprātīgi izmantot pagaidu nodarbinātību, palielināja sociālā nodrošinājuma iemaksas par atsevišķiem nestandarta darba līgumiem un ieviesa minimālo stundas algu attiecībā uz dažiem šādiem līgumiem. Lai gan kopš 2015. gada samazinās pagaidu darba līgumu īpatsvars, kas notiek veikto pasākumu rezultātā un darbinieku trūkuma dēļ, un šis process 2018. gadā paātrinājās, šis īpatsvars joprojām ir viens no augstākajiem Savienībā. Citas tiesību aktu izmaiņas šīs problēmas risināšanai netika veiktas, jo darba tiesību kodeksa reforma galu galā netika īstenota. Darba ņēmēju, kas ir pašnodarbinātas personas un kam ir konkrēti nestandarta darba līgumi, nākotnes pensiju adekvātums ir potenciāla problēma.

- (13) Kvalitatīva izglītības un apmācības sistēma, kurā ir ņemta vērā visa mūža perspektīva un kura tiek atbalstīta ar pietiekamiem ieguldījumiem, varētu būt svarīgs faktors, kas uzlabo nākotnes izaugsmes izredzes Polijā. Lai veicinātu gan līdzdalību darba tirgū, gan ekonomikas inovācijas spējas, ļoti svarīgi ir nodrošināt cilvēkiem prasmes un kompetences, kas nepieciešamas, lai atrastu darbu strauji mainīgajā darba tirgū. Pieaugušo līdzdalība izglītībā un apmācībā ir daudz zemāka nekā vidēji Savienībā, un arodapmācības uzņēmumos netiek pietiekami izmantotas. Šis fakts apvienojumā ar digitālo prasmju, kā arī rakstpratības un rēķinpratības zināmu trūkumu, jo īpaši to pieaugušo vidū, kas nav ieguvuši augstāko izglītību, kavē viņu nodarbināmību. Nepietiekamā skolotāju apmācības kvalitāte un dažu prasmju trūkums, visticamāk, negatīvi ietekmēs izglītības kvalitāti. Nepilnības ir arī augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas sistēmā. Neraugoties uz nesenojām arodizglītības un augstākās izglītības reformām, joprojām trūkst efektīvas koordinācijas pieaugušo izglītības jomā un nav skaidra dažādu politikas pasākumu ietekme uz izglītības un apmācības kvalitāti un prasmju līmeni.
- (14) Polijas ilgtermiņa ekonomikas perspektīvas ir atkarīgas no tā, kā tiks attīstītas ekonomikas inovācijas spējas. Inovācijas ziņā Polijai tomēr joprojām ir vāji rādītāji, proti, zemo tehnoloģiju nozares veido nozīmīgu daļu valsts ekonomiskajā struktūrā, un ir lielas reģionālās atšķirības attiecībā uz sniegumu inovācijas jomā. Lai gan ir veikti daži pasākumi, lai uzlabotu zinātnes un uzņēmumu sadarbību, joprojām pastāv vairāki finanšu un nefinanšu šķēršļi. Galvenie šķēršļi joprojām ir sarežģītās administratīvās procedūras un akadēmisko aprindu pārstāvju ierobežotās prasmes kopīgu publiskā un privātā sektora pētniecības un izstrādes projektu vadībā. Kopām un oficiālajiem korporatīvajiem tīkliem, jo īpaši starp maziem un vidējiem uzņēmumiem un lieliem uzņēmumiem, ir ierobežota nozīme inovatīvu risinājumu izplatīšanā. Ar 2018. gada augstākās izglītības reformu tika uzlaboti daži Polijas zinātniskās vides aspekti, bet tikai daļēji risināti tādi svarīgi jautājumi kā pētniecības nozares sadrumstalotība, pētnieku algas vai Polijas zinātnes internacionalizācija. Iekšzemes kopējie izdevumi pētniecībai un izstrādei 2017. gadā joprojām bija aptuveni puse no Savienības vidējā rādītāja, un ir vērojamas būtiskas reģionālās atšķirības.
- (15) Veselības rezultāti turpināja uzlaboties, taču tie joprojām ir vājāki par Savienības vidējo rādītāju, proti, paredzamais mūža ilgums vīriešiem ir par 7,9 gadiem īsāks nekā sievietēm, bet atšķirība starp augstāko un zemāko izglītību ieguvušo Polijas iedzīvotāju paredzamo mūža ilgumu 2016. gadā bija 10 gadi. Veselības aprūpes sistēmas pieejamību un efektivitāti ietekmē nelieli izdevumi un darbinieku trūkums. Praktizējošo ārstu un medmāsu skaits attiecībā pret iedzīvotāju skaitu ir viens no zemākajiem Savienībā, un ceturtda daļa medicīniskā personāla pārsniedz pensionēšanās vecumu. Neapmierinātas vajadzības pēc medicīnas pakalpojumiem 2017. gadā samazinājās, bet šis rādītājs joprojām ir viens no augstākajiem Savienībā, un dažu procedūru gaidīšanas laiks kopš 2010. gada ir ievērojami pieaudzis. Polija ir izstrādājusi veselības aprūpes vajadzību kartes, bet tās vēl nav kļuvušas par instrumentiem, kas palīdzētu pieņemt lēmumus par veselības aprūpes pakalpojumu iepirkumu un ieguldījumiem. Veselības aprūpes sistēma joprojām ir pārāk balstīta uz stacionāriem pakalpojumiem, un primārā un ambulatorā aprūpe joprojām nav pietiekami attīstīta. Ilgtermiņa aprūpes sistēma ir vāja, tajā trūkst standartizētu pakalpojumu un saskaņotas stratēģiskās pieejas. Lielāko daļu ilgtermiņa aprūpes nodrošina neoficiāli aprūpētāji, bieži tie ir ģimenes locekļi, un iestāžu atbalsts ir neliels. Polijas valsts izdevumi veselības aprūpes jomā 2017. gadā bija 4,7 % no IKP, kas ir krietni mazāk par Savienības vidējo rādītāju – 7 % no IKP. Polija plāno turpmākajos gados pakāpeniski palielināt šos izdevumus. Tomēr to var būt grūti panākt, ņemot vērā, ka neseno paziņotie plāni palielināt sociālos pārvedumus māsaiņniecībām ar vidēju un augstu ienākumu līmeni ierobežos fiskālo telpu nākotnē.
- (16) Lai gan infrastruktūra Polijā ir ievērojami uzlabojusies, dažās nozarēs joprojām vērojamas būtiskas savienojamības nepilnības. Ieguldījumi autoceļos, kas saskaņā ar valsts ceļu būves programmu jāpabeidz līdz 2024. gadam, galvenokārt tiks veikti Polijas austrumu daļā, tādējādi dažu valsts ziemeļu reģionu savienojamība būs mazāk attīstīta. Joprojām ir būtiskas nepilnības Eiropas dzelzceļa transporta tīklā, un ieguldījumi dzelzceļa nozarē tiek veikti lēnāk nekā ieguldījumi autoceļu nozarē. Ceļu satiksmes negadījumos bojāgājušo skaits joprojām ir viens no augstākajiem Savienībā. Pilsētas saskaras ar aizvien lielākām mobilitātes problēmām, piemēram, sastrēgumiem un gaisa piesārņojumu, kas rodas aizvien lielāka vieglo automobiļu skaita un lielā vecu automobiļu īpatsvara rezultātā. Autotransporta radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas pēdējo piecu gadu laikā ir ievērojami palielinājušās. Pašreizējie stimuli izmantot kolektīvos, mazemisiņu un aktīvos transporta veidus šo problēmu risināšanai nav pietiekami. Fiksētā interneta savienojamība Polijā joprojām ir viena no vājākajām Savienībā, un īpaši ātrdarbīga platjosla ir pieejama galvenokārt lielpilsētās.

- (17) Oglekļa emisijas ziņā Polijas ekonomika ir visneefektīvākā Savienībā. Slikta publisko un privāto ēku izolācija veicina lielāku enerģijas patēriņu un enerģētisko nabadzību. Polijā atrodas arī pilsētas, kurās ir vispiesārņotākais gaiss Savienībā, jo īpaši dienvidu un centrālajos reģionos. Ieguldījumi augstākā energoefektivitātē, jo īpaši ēku sektorā, mazoglekļa un tīrākas enerģijas ražošanas īpatsvara palielināšana un mazāku transporta emisiju atbalstīšana samazinātu atkarību no fosilā kurināmā un ierobežotu gaisa piesārņojumu, vienlaikus samazinot sociālās izmaksas un uzlabojot dzīves kvalitāti. Pašreizējā normatīvā vide, tostarp likums par gāzes uzkrāšanu, likums par elektroenerģijas cenu iesaldēšanu un sauszemes vējparku regulējums var kavēt ieguldījumus elektroenerģijas un gāzes tirgos un ietekmēt Polijas enerģētikas nozares un energoietilpīgu rūpniecības nozaru konkurētspēju ilgtermiņā.
- (18) Jaunu un pārskatītu tiesību aktu kvalitātei un stabilai un prognozējamai uzņēmējdarbības videi ir liela nozīme labvēlīgu ekonomisko apstākļu uzturēšanā un privāto ieguldījumu veicināšanā. Nestabils tiesiskais regulējums un citi šķēršļi uzņēmumu paplašināšanai negatīvi ietekmē ieguldījumu aktivitāti un produktivitāti. Efektīva dialoga izveide ar visām ieinteresētajām personām palīdzētu uzlabot tiesību aktu kvalitāti un pozitīvi ietekmētu uzņēmējdarbības vides stabilitāti, samazinot nepieciešamo pārskatīšanu skaitu. Tāpēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem un sabiedriskās apspriešanas lomas stiprināšana – nodrošinot pietiekami ilgu laiku apspriešanai, lielākā mērā ņemot vērā tās laikā apkopotos ieinteresēto personu viedokļus un līdz minimumam samazinot to tiesību aktu skaitu, kuriem piemēro atbrīvojumu no apspriešanās – ievērojami palīdzētu līdz minimumam samazināt administratīvo slogu, ko rada biežas izmaiņas tiesību aktos, palielināt ieguldījumus un veicināt ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi ilgtermiņā. Šajā sakarā ir būtiski arī garantēt tiesiskumu un tiesu varas neatkarību. Tiek atgādināts, ka 2017. gada decembrī Komisija iesniedza Padomei pamatotu priekšlikumu noteikt, ka pastāv droša varbūtība, ka Polija varētu nopietni pārkāpt tiesiskumu. Saistībā ar šīm bažām ir gaidāms spriedums, un pašlaik Eiropas Savienības Tiesā notiek lietas izskatīšana. Juridiskā noteiktība un uzticēšanās regulatīvās, nodokļu un citu politikas jomu un iestāžu kvalitātei un paredzamībai ir faktori, kas ir svarīgi ieguldījumu videi.
- (19) Savienības līdzekļu plānošana laikposmam no 2021. gada līdz 2027. gadam varētu palīdzēt novērst dažus no ieteikumos konstatētajiem trūkumiem, jo īpaši jomās, uz kurām attiecas 2019. gada ziņojuma par valsti D pielikums. Tas ļautu Polijai pēc iespējas labāk izmantot minētos līdzekļus konkrētajās nozarēs, ņemot vērā reģionālās atšķirības.
- (20) Pēdējos gados valsts loma banku, apdrošināšanas un enerģētikas nozarē ir ievērojami pieaugusi. Valsts īpašuma īpatsvara pieaugums rada jaunu izaicinājumu konkurencei un regulējuma un pārvaldības satvaram. Tāpēc arvien svarīgāka kļūst pārvaldības kvalitāte un regulatoru un uzraudzības iestāžu neatkarība, ņemot vērā potenciāli konfliktējošas intereses un spēcīgākas finanšu un valsts saites.
- (21) Ņemot vērā šo novērtējumu, Padome ir izskatījusi 2019. gada konverģences programmu, un tās atzinums⁽⁶⁾ ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā,

AR ŠO IESAKA Polijai 2019. un 2020. gadā rīkoties šādi:

1. Nodrošināt, ka valdības neto primāro izdevumu nominālā pieauguma temps nepārsniedz 4,4 % pieaugumu 2020. gadā, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 0,6 % apmērā no IKP. Veikt turpmākus pasākumus, lai uzlabotu publisko izdevumu efektivitāti, tostarp, uzlabojot budžeta sistēmu.

⁽⁶⁾ Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 9. panta 2. punktu.

2. Nodrošināt nākotnes pensijas pabalstu adekvātumu un pensiju sistēmas stabilitāti, veicot pasākumus faktiskā pensioņšanās vecuma palielināšanai un īstenojot preferenciālo pensiju sistēmu reformu. Veikt pasākumus, lai palielinātu līdzdalību darba tirgū, tostarp, uzlabojot piekļuvi bērnu aprūpei un ilgtermiņa aprūpei, un novērst atlikušos šķēršļus pastāvīgākiem nodarbinātības veidiem. Veicināt kvalitatīvu izglītību un prasmes, kas atbilst darba tirgus prasībām, jo īpaši, izmantojot pieaugošo izglītību.
3. Stiprināt ekonomikas inovācijas spējas, tostarp atbalstot pētniecības iestādes un to ciešāku sadarbību ar uzņēmumiem. Ņemot vērā reģionālās atšķirības, ar ieguldījumiem saistītājā ekonomikas politikā galveno uzmanību veltīt inovācijai, transportam – jo īpaši attiecībā uz tā ilgtspēju –, digitālajai un enerģētikas infrastruktūrai, veselības aprūpei un tīrākai enerģijai. Uzlabot regulatīvo vidi, jo īpaši stiprinot apspriešanos ar sociālajiem partneriem un sabiedriskās apspriešanas lomu likumdošanas procesā.

Briselē, 2019. gada 9. jūlijā

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
M. LINTILÄ*
